Vught

Raadsvoorstel

Onderwerp:	GFT Gemeente Vught
Afdeling:	DV
Datum behandeling in B&W:	10 september 2019
Datum raadsvergadering:	10 oktober 2019
Nummer:	
Documentnummer:	BW/19 - 323819
Zaaknummer:	Z19 - 215409
Afdelingshoofd:	Peter de Greef

Voorstel

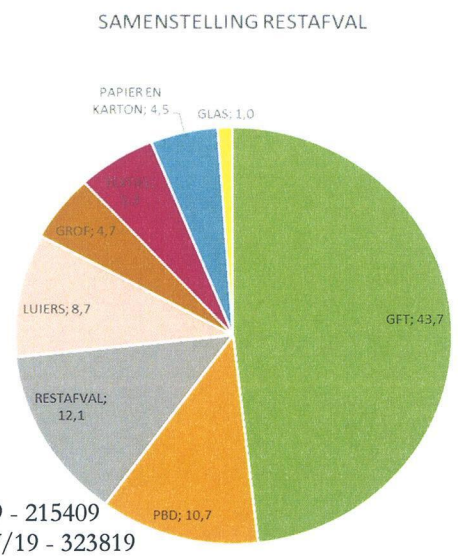
1. De variabele tarieven voor de inzameling van GFT te laten vervallen en de hiermee geraamde inkomsten (ca. €14,- per aansluiting) voortaan te verrekenen in de afvalstoffenheffing via het vastrecht van de inwoners van de laagbouw.
2. Als jaarlijks terugkerende stimuleringsmaatregel voor de ombuiging van etensresten naar de groene bak aan het begin van het jaar per aansluiting drie rollen biologisch afbreekbare zakken uit te delen. De kosten voor deze actie (ca. €6,- per aansluiting) op te nemen in de afvalstoffenheffing.
3. De actie te voorzien van een communicatiecampagne op etensresten in december en januari.

Eerdere besluitvorming

De tarieven worden jaarlijks door de raad vastgesteld. Bij deze tarieven wordt een besluitvormingsnotitie toegevoegd.

Inleiding

De gemeente Vught zet zich in om grondstoffen optimaal te recyclen. Het huidige coalitieakkoord gaat uit van maximaal 75 kilo restafval per inwoner per jaar in 2020. Het einddoel is landelijk vastgesteld op maximaal 30 kilo ongescheiden restafval per inwoner per jaar in 2025. De gemeente Vught is goed op weg. In 2018 werd er 90,7 kilo restafval per inwoner per jaar aan huis ingezameld.

Figuur 1: Samenstelling restafval

Bijna de helft (44 kilo) van deze 90,7 kilo bestaat uit Groente Fruit en Tuinafval (GFT). Dit zijn met name etensresten die mensen op dit moment niet in de groene, maar in de grijze container aanbieden.

Bij afvalpilots en enquêtes in het land horen we de volgende argumenten voor het niet aanbieden van etensresten in de GFT:

- Eén gezamenlijke bak in de keuken
- Maden in de bak

- Betalen voor GFT
- De GFT bak stinkt

Dit voorstel beoogt belemmeringen die mensen momenteel ervaren bij het aanbieden van GFT afval in de groene bak weg te nemen. Dit doen we enerzijds door het variabel recht af te schaffen en op te nemen in het vastrecht en anderzijds door het aanbieden van drie rollen composteerbare zakken.

Afbakening
De verandering van het variabel tarief naar het vastrecht geldt voor de inwoners van de laagbouw. Zij zijn de enigen die momenteel een variabel tarief voor de inzameling van GFT betalen.

In de hoogbouw voeren we momenteel separate pilots uit op het gebied van afvalscheiding. Ook deze hebben tot doel om te komen tot een betere scheiding van keukenafval.

In deze notitie wordt niet ingegaan op frequentiewijzigingen en keuzes voor inzamelmiddelen in de gemeente Vught. Deze maken deel uit van een groter geheel. In 2020 wordt gestart met het opstellen van het nieuwe afvalbeleid. Vooruitlopend op dit beleid kunnen de relatief eenvoudige maatregelen uit deze notitie al zorgen voor een omslag op de korte termijn.

Beoogd effect
Het inzamelen van de grondstof etensresten te vergemakkelijken met als doel etensresten niet in de restafvalbak, maar bij het GFT. Bijkomend doel is de kwaliteit van het ingezamelde GFT te verbeteren door de tijd tussen het ontstaan van de stroom en het moment van recycling tot compost te verminderen.

Argumenten

1. Argumenten om de variabele tarieven te laten vervallen en de hiermee geraamde inkomsten te verrekenen met het vastrecht:
   1.1. De inwoner van Vught betaalt per keer dat hij de groene container aan de weg zet. De tarieven voor 2018 zijn € 2,- voor de lediging van een 140 liter container en € 3,40 voor een 240 liter container. Dit bedrag is vergeleken met het aanbieden van een restafval container laag, maar vormt wel een drempel om de bak aan de weg te zetten. Wij zien dit ook terug in de aanbiedfrequentie van de bakken. De GFT bak wordt gemiddeld 6 keer per jaar aan de weg gezet, terwijl de inzamelfrequentie 26 keer per jaar mogelijk is.[1] Dit in vergelijk met de restafval bak die gemiddeld 7,3 keer per jaar wordt aangeboden, terwijl de inzamelfrequentie 12 keer per jaar is. De druk geldt momenteel voor zowel de grijze als de groene container dat er enkel volle containers aan de weg worden gezet.
   1.2. Gemiddeld betaalt een gezin ca €14,- per aansluiting per jaar aan ledigingen GFT, verrekend over alle laagbouwaansluitingen. Dit bedrag blijft ook in de toekomst nodig om alle kosten van de inzameling en recycling te kunnen dekken. Om deze reden stellen wij voor om de geraamde inkomsten uit het variabel GFT tarief op te nemen in het vastrecht.
   1.3. Compost heeft de beste kwaliteit als het zo vers mogelijk GFT betreft. De Vughtse praktijk om GFT zo lang mogelijk op te sparen heeft een negatief effect op de kwaliteit van de grondstof.

[1] Het gemiddelde wordt berekend door het aantal ledigingen te delen door het aantal laagbouwaansluitingen. Op deze manier kunnen we aanbiedgedrag van de restafvalbak vergelijken met het aanbiedgedrag van de GFT bak.

2. Argumenten met betrekking tot de stimuleringsmaatregel van jaarlijks uitdelen van drie rollen composteerbare zakken aan het begin van het jaar.
   2.1. Composteerbare zakken worden geaccepteerd door de verwerkingsindustrie en kunnen met de afvalstroom worden gecomposteerd.[2]
   2.2. Composteerbare zakken zijn een hulpmiddel voor in de keuken. Alle etensresten kunnen worden verzameld en in een dichtgeknoopte zak worden aangeboden in de GFT container. Inwoners die een composteerbare zak gebruiken, zeggen dat de zakken helpen in het tegengegaan van vuile GFT bakken, maden en fruitvliegjes en geven aan door het gebruik meer en beter hun etensresten te scheiden.
3. Communicatiecampagne: We begeleiden de campagne in december en januari met uitgebreide communicatie over etensresten in de grijze bak. Hierbij geven we tips over het gebruik van de composteerbare zakken, het voorkomen van etensresten (kopen, koken en kliekjes) en leggen we duidelijk uit wat we met de etensresten doen bij recycling.

Kanttekeningen

1. Door het nultarief verwachten wij de volgende ontwikkelingen
   - Vaker aanbieden GFT container en meer GFT
   - Minder vaak aanbieden restafval container en minder restafval

   Dit heeft waarschijnlijk direct effect op de verwerkingstarieven (gunstig) en op de doelstelling (gunstig). Op termijn kan het ook een effect hebben op de ledigingsinzet. Doordat alle proeven op dit moment in de steigers staan of pas kort lopen, is de aard en omvang hiervan niet voorspelbaar. Wij monitoren deze ontwikkeling. Als dit consequenties heeft voor de kosten, zullen we dit separaat aan u voorleggen.
2. De rollen zakken zijn onvoldoende voor een heel jaar. Ze moeten worden gezien als een periodieke 'verleiding' en reminder aan de inwoners om hun etensresten beter te scheiden. Inwoners kunnen deze zakken vervolgens gemakkelijk kopen bij een supermarkt.
3. In dit voorstel is enkel rekening gehouden met de verschuiving als gevolg van het niet meer per lediging innen van de afvaltarieven en de verstrekking van de composteerbare zakken. Autonome kostenstijgingen zijn hierin niet verwerkt en worden in de gebruikelijke tarievenronde opgenomen en besproken.

Alternatief

De etensresten zijn in elke gemeente de grootste fractie in het restafval. Daarom zijn met name alle gemeenten die onder de 100 kilo restafval zijn aangekomen druk bezig met een aanpak voor etensresten. We zien in het land de volgende alternatieven

- Hoogfrequentie inzameling van gescheiden keukenafval (elke week, of in sommige gevallen zelfs twee keer per week) wordt keukenafval gescheiden in een klein inzamelmiddel (bak of zak) ingezameld aan huis. Zowel de inzamelmethode (arbo-intensief) als het inzamelmiddel (in fossiele plastic zakken, dus vervuiling) staan in de markt ter discussie. Er zijn nog geen innovaties uitgewerkt om de problemen die hieruit ontstaan te tackelen. Daarnaast is een wekelijkse inzameling zeer kostbaar. De resultaten zijn daarentegen wel succesvol op het gebied van ombuiging.

---

[2] De composteerbare zakken composteren iets langzamer dan het composteringsproces. Hierdoor kan het voorkomen dat de bodemverbeteraar nog enige plasticresten heeft op het moment dat deze de compostering verlaat. Op het land composteren deze plasticresten volledig tot compost.

- Bakje op het aanrecht. Dit is een eenmalige actie die meer gezien moet worden als service en leidt nauwelijks tot resultaat. Bovendien zijn de bakjes meestal niet (qua design) aangepast op de wensen van de inwoners.
- Schillenboerprojecten. Vaak met paard en wagen. Deze projecten zijn zeer populair (met name bij jonge kinderen), maar eisen dat de inwoners thuis zijn op het moment dat de schillenboer langs komt. Opschaling is veelal kostbaar en het bereik van de inwoners is beperkt.

Wij kiezen in eerste instantie niet voor de geschetste alternatieven. Het eerste alternatief is succesvol, maar kent serieuze kanttekeningen in de markt en is extreem kostbaar. De andere twee alternatieven kennen slechts een beperkte effectiviteit.

Integraliteit (intern en extern)
Financiën

Financiën
Binnen de afvalstoffenheffing: voor de laagbouw

Vervallen	Variabel recht voor GFT	Ca € 14,- per aansluiting
Nieuw	Aanvulling Vastrecht	Ca. €14,- per aansluiting voor de inzameling gft
Nieuw	Aanvulling Vastrecht	Ca. €6,- per aansluiting voor de zakjes

Dit betekent dat het vastrecht voor de laagbouw met € 20,- per aansluiting wordt verhoogd en dat de variabele tarieven voor de laagbouw voor de inzameling van GFT komen te vervallen (ter waarde van ca € 14,- per aansluiting). Voor de gemeente Vught is het budgetneutraal, omdat de tarieven verwerkt worden binnen de afvalstoffenheffing.

De exacte financiële consequenties worden verwerkt in het raadsbesluit over de tarieven van december.

Burgemeester en wethouders van Vught,

de secretaris, de burgemeester,

drs. H.C. de Visch Eybergen R.J. van de Mortel

Bijlage(n):
Vertrouwelijk ter inzage:
Onder geheimhouding ter inzage: